

تأثیر عدم اطمینان محیطی بر رابطه ترکیب موجودی مواد و کالا با سیاستهای اعتبار تجاری در شرکتها

فرزین رضایی*

سمیه قمری^۱

ساناز خوینی^۲

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۰۴/۰۷ تاریخ چاپ: ۱۳۹۸/۰۴/۳۱

چکیده

شرکتها همواره از طرف محیطشان تحت تأثیر عدم اطمینان های تحمیل شده قرار می‌گیرند. این عدم اطمینان ها، فعالیت های عملیاتی و گزارشگری آنها را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. هدف این پژوهش بررسی تأثیر عدم اطمینان محیطی بر رابطه ترکیب موجودی مواد و کالا با سیاستهای اعتبار تجاری در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. پژوهش حاضر از لحاظ هدف، کاربردی و از بعد روش شناسی از نوع تحقیق های توصیفی- همبستگی است. بدین منظور داده های مورد نیاز از ۸۰ شرکت عضو در بورس اوراق بهادار تهران، در طی دوره زمانی ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۶ جمع آوری گردیده است. روش آماری مورد استفاده جهت آزمون فرضیه ها با استفاده از داده های تابلویی، رگرسیون حداقل مربعات تعیین یافته می‌باشد.

عدم اطمینان در بازار محصول و کار مدیریت رابطه ترکیب موجودی کالا با اعتبار تجاری اعطایی را تضعیف می‌کند با توجه به اینکه سیستم اطلاعاتی باز است یعنی هم از محیط تأثیر می‌پذیرد و هم بر محیط تأثیر می‌گذارد عدم اطمینان محیطی نقش اساسی در ترکیب موجودی شرکت ها دارد.

واژگان کلیدی

عدم اطمینان محیطی، ترکیب موجودی مواد و کالا، سیاست اعتبار تجاری

۱. دانشیار، عضو هیات علمی گروه حسابداری، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قزوین. نویسنده مسئول مقاله (Farzin.rezaei@qiau.ac.ir)

۲. کارشناس ارشد حسابداری، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قزوین. ایران (Somayeh_ghamari20@gmail.com)

۲. کارشناس ارشد حسابداری، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قزوین. ایران

۱. مقدمه

این تحقیق به بررسی تاثیر عدم اطمینان محیطی بر رابطه ترکیب موجودی مواد و کالا با سیاستهای اعتبار تجاری در شرکتهای بورس اوراق بهادار تهران می‌پردازد. عدم اطمینان محیطی می‌تواند، به عنوان آشفتگی یا تغییر در بازارهای مشتری، اولویت مصرف کننده، فناوری یا شدت رقابت تعریف نمود. عملکرد شرکتها در بازارهای بین‌المللی به چگونگی مدیریت این آشفته بازار بستگی دارد. زیرا عدم اطمینان محیطی می‌تواند، سرعت یا تدام سرعت را در بازارهای بین‌المللی کاهش دهد. (سرواستawa و همکاران، ۲۰۱۸). یکی از ویژگی‌های بارز هر محیط اقتصادی، عدم اطمینان محیطی می‌باشد و تصمیمات درست و عقلایی بر مبنای اطلاعاتی گرفته می‌شود که ریسک و شرایط اطمینان را تشریح کند و یا حداقل به شناخت آن کمک نماید و در واقع آن چه که در محیط واقعی امروزی ما وجود دارد این است که ما شاید فقط در خلا یک محیط با اطمینان کامل باشیم و محیط پیرامون ما یک محیط همراه با عدم اطمینان و تاثیر آن را بر اطلاعاتی که براساس آنها تصمیم گیری می‌کنیم را بیشتر بشناسیم. در سالهای اخیر نظریه پردازان سازمانی و مدیران به موضوع نوآوری توجه زیادی نمودند. ارتباط بین محیط و نوآوری از اهمیت خاصی برخوردار بوده است. بیشتر سازمانها بطور فرآینده‌ای با تغییرات محیطی مواجه‌اند. یکی از چالش‌های مهم سازمانهای امروزی، پاسخ به تغییر شرایط محیطی و انطباق با فشارهای آن می‌باشد. (حسنی توابع و همکاران، ۱۳۹۲). میلر (۱۹۹۳) بیان میکند که منظور از عدم اطمینان محیطی ناتوانی مدیران عالی در پیش‌بینی شرایط محیط بیرونی یک سازمان می‌باشد. کورتمن (۲۰۱۴) عدم اطمینان را به عنوان فقدان اطلاعات کافی مربوط به متغیرهای محیطی برای تصمیم گیری درباره موضوعات مشخص تعریف میکند. محیط‌های تصمیم گیری را می‌توان از نظر شرایط و میزان دسترسی به اطلاعات به سه دسته اصلی محیط تحت اطمینان، محیط تحت ریسک و محیط تحت عدم اطمینان تقسیم نمود، اطمینان و عدم اطمینان نشانگر دو نقطه غایی هستند (دیانتی دیلمی و همکاران، ۱۳۹۵). دوم اطمینان یکی از جنبه‌های محیط خارجی است که در نتیجه سه موقعیت بوجود می‌آید. (۱) فقدان اطلاعات درخصوص عوامل محیطی مرتبط با موقعیت تصمیم گیری مورد نظر، (۲) عدم توانایی در تعیین احتمالات با هر درجه‌ای از اطمینان در مورد اینکه چگونه عوامل محیطی برموقتی یا شکست آن واحد تصمیم گیری سازمانی بخصوص اثر می‌گذارند، (۳) فقدان اطلاعات در رابطه با هزینه‌های مربوط به یک تصمیم و یا فعالیت نادرست (دانکن، ۱۹۷۲) که جنبه‌های اطمینان و عدم اطمینان محیطی، در واقع یک بعد محیط نیست و آن برداشت تصمیم گیرنده، از اطلاعات مرتبط با محیط است. و به همین دلیل به آن عدم اطمینان محیطی در کشیده می‌گویند (رضوانی و سهام‌خدم، ۱۳۹۱).

عدم اطمینان‌های محیطی سازمان از جمله مهمترین این عوامل بوده که ممکن است نوسان‌های زیادی را در سود گزارش شده‌ی شرکت‌ها ایجاد کند (حبیب و همکاران، ۲۰۱۱).

بنکر و همکاران (۲۰۱۴) معتقدند شرکت‌هایی که با عدم اطمینان در تقاضا روبرو هستند، به سمت ساختارهای هزینه غیر انعطاف پذیر گرایش پیدا می‌کنند، به گونه‌ای که هزینه ثابت را افزایش و هزینه متغیر را کاهش می‌دهند. رشد رتبه اعتباری شرکت‌ها، عاملی اساسی و بنیادی در ارتباط با سرمایه‌گذاری‌ها و تصمیمات سرمایه‌گذاران است. (هویو و همکاران، ۲۰۱۱). به این نتیجه رسیدند که برای دست‌یابی به نقدینگی بالا، باید توان مالی شرکت را افزایش داد و برای افزایش توان مالی شرکت باید با انجام تبلیغات بالا فروش‌های شرکت را نسبت به رتبه اعتباری افزایش داد که یکی از عوامل اصلی افزایش در سطح حجم نقدینگی شرکت‌ها می‌باشد. اکثر شرکتها با توجه به سیاست‌های مربوط به اهداف بلندمدت در پی افزایش رتبه اعتباری شرکت و کاهش نسبت اهرم مالی برای ایجاد تعادل در میزان تولید محصولات هستند که ایجاد تعادل در تولید مستلزم ایجاد تعادل در فروش‌های شرکت است. با توجه به اهمیت روز افزون اعتبار تجاری شرکت‌ها به عنوان یکی از شاخص‌های ارزیابی عملکرد، انتظار می‌رود مدیران شرکت‌ها به دنبال راه کارهایی باشند که این اعتبار افزایش پیدا کند. (چوبی و کیم، ۲۰۰۵). امروزه سازمان‌ها در محیط پویا و با درجه بالایی از عدم اطمینان فعالیت می‌کنند، بنابراین برای مواجهه با چنین محیطی و استفاده بهینه از منابع نیازمند توسعه قابلیت انطباق پذیری تغییرات محیطی می‌باشند. انعطاف پذیری تولید به عنوان یکی از استراتژی‌های تولید، شرکت‌ها را قادر می‌سازد تا مزیت رقابتی به دست آورند و باعث بهتر شدن عملکرد در چنین محیط رقابتی و پویایی شوند (پاتل و همکاران، ۲۰۱۲).

مدیران سازمان‌ها در پی آن هستند که با حداقل امکانات حداکثر استفاده و مطلوبیت را از آن خود و سازمان خود نمایند. یکی از ابعاد بسیار مهم سازمان‌ها نامناظر فنی و اجتماعی در حال حاضر، بهترین شیوه بکارگیری از دارایی‌های موسسه است و همچنین می‌دانیم که قسمت عمده‌ای از دارایی‌های موسسات، دارایی‌هایی که در موسسه دائماً جهت سودآوری موسسه خرید و فروش می‌شوند در موجودی‌های ابزارهای آن موسسات نهفته و انباشته شده است.

امروزه صاحب نظران علم مدیریت بر این باورند که درصد زیادی از سرمایه شرکت‌ها را موجودی سازمان تشکیل می‌دهد. پس نگاه دقیق و هوشیارانه به بحث موجودی‌ها، سازمان‌ها را قادر می‌سازد تا از تمامی امکانات خود در جهت کارایی و اثربخشی بهتر استفاده بهینه نموده و سازمان را در راه رسیدن به اهدافش کمک شایانی نماید. شرکتها می‌توانند سطح بهینه‌ای از سرمایه در گردش را دارا باشند که ارزش آنها را بیشینه نماید. موجودی فروان و سیاست اعتباری سخاوتمندانه، می‌تواند منجر به افزایش فروش گردد. موجودی زیاد ریسک کمبود موجودی را کاهش می‌دهد و اعتبار تجاری به دلیل اینکه امکان ارزیابی کیفیت محصول را قبل از پرداخت برای مشتریان فراهم می‌سازد، می‌تواند باعث افزایش فروش گردد. اعتبار تجاری یکی از مهمترین منابع تامین مالی کوتاه مدت می‌باشد. عوامل گوناگونی بر میزان اعتبار تجاری تاثیرگذار است از جمله مهمترین آنها موجودی کالا می‌باشد. از این رو، بررسی در مورد رابطه بین موجودی کالا و اعتبار تجاری ضروری به نظر می‌رسد. چنانکه استدلال می‌شود ترکیب موجودی کالا انگیزه‌های

بنگاهها را جهت توسعه و دریافت اعتبار تجاری از سه کanal مختلف تغییر می دهد. اول این که، انگیزه مدیریت موجودی کالای اعتبار تجاری به شناسایی انگیزه های بنگاهها جهت فروش بر مبنای اعتبار و به حداقل رساندن هزینه های موجودی کالا در صورت نامشخص بودن تقاضای محصول می پردازد. به لحاظ تجربی می توان دریافت که بنگاههایی با سهم زیاد موجودی کالا به شکل مواد خام موجب افزایش توسعه اعتبار تجاری (نسبت به فروش) می شوند. از آنجا که آخرین نوع موجودی کالا، به صورت باقی گذاشتن ذخیره است، در صورت لزوم بنگاهها هزینه های موجودی کالا را از طریق فروش کالاهای نهایی با تامین مالی توسط اعتبار تجاری کاهش می دهنند. بنابراین، ترکیب موجودی کالاهای بر اعتبار تجاری پیشنهادی از سوی عرضه کنندگان تاثیر می گذارد. دوم این که، چنانچه تصدیق می شود انگیزه انحراف اعتبار تجاری با مشخصات کالاهای تجاری همبستگی دارد. به عبارت دیگر، عرضه کنندگان خدمات و (تخصصی) محصولات تمایل بیشتری به فروش بر مبنای اعتبار نسبت به عرضه کنندگان محصولات استاندارد دارند. چنانکه آشکار می شود با لحاظ نمودن مشخصات محصول قدرت رابطه بین ترکیب موجودی و توسعه اعتبار تجاری در کل بخش های اقتصادی تغییر می نماید. چنانکه از نتایج بر می آید رابطه قوی تری در بخش های تولید کالاهای خاص نسبت به تولید استاندارد، خرده فروشی و عمده فروشی وجود دارد. حفظ مواد خام زیاد در تولید کنندگان کالاهای تخصصی تمایل بیشتری را جهت توسعه اعتبار تجاری، حتی انگیزه قوی تر جهت کاهش هزینه های موجودی کالا از طریق فروش بر مبنای اعتبار ایجاد خواهد نمود. با نگاهی کوتاه به مطالب فوق این سوال مورد بررسی است که آیا عدم اطمینان محیطی رابطه ترکیب موجودی مواد و کالا با سیاستهای اعتبار تجاری در شرکتها را تضعیف می کند؟

۲. مبانی نظری پژوهش

از جمله مهمترین شرایط غیر قابل کنترل محیطی که عملکرد و سودآوری سازمان ها را تحت تاثیر قرار می دهد، عدم اطمینان های محیطی سازمان بوده که به معنی قابل پیش بینی نبودن عملکرد مشتریان، فروشندهای مواد اولیه، رقبا، و گروه های نظارتی می باشد (ماریا و همکاران، ۲۰۱۱).

تأثیرپذیری این عوامل از محیط اطراف خود، باعث می شود که بطور ناخوداگاه رابطه ای خود با واحد تجاری را تعدیل نمایند. با تعدیل رابطه ای عوامل مذکور با واحد تجاری، عملکرد و سودآوری واحد تجاری تحت تاثیر قرار گرفته و نوسان های زیادی در سودآوری آن بوجود می آید (گوش و اولسن^۱، ۲۰۰۹). اگرچه همه ای عوامل مذکور می توانند نوسان های زیادی در سود گزارش شده ای شرکت ها ایجاد کنند؛ ولی میزان تاثیر گذاری این عوامل بر عملکرد شرکت ها با توجه به حجم شرکت، ماهیت فعالیت و همچنین نوع رابطه ای شرکت ها با محیط خارج خود می تواند متفاوت باشد. بنابراین، به احتمال زیاد شرایط محیطی یکسان می تواند تاثیر متفاوتی بر عملکرد شرکت ها داشته باشد (رات و سینتیا^۲). درین عوامل مذکور، قابل پیش بینی نبودن عملکرد مشتریان مهمترین عاملی است که می تواند تاثیر

¹.Ghosh, D.Olsan

².Rut,Sintia

یکسانی را برعمل نکرد همه‌ی شرکت‌ها داشته باشد و در نتیجه قابلیت مقایسه بین آنها را افزایش می‌دهد^۱(گوش و اولسن، ۲۰۰۹) زیرا مشتریان تنها عاملی هستند که با اکثر شرکتها رابطه دارند؛ واز آنجا که همه‌ی آنها در جامعه‌ای با فرهنگ، عقاید و شرایط نسبتاً یکسانی زندگی می‌کنند، در نتیجه، نحوه تغییر رفتار آنها با همه شرکت‌ها نیز نسبتاً یکسان خواهد بود(چونگ هانگ^۲ و همکاران، ۲۰۱۱: ۱۶۸).

فنگ^۳ و هم پژوهان (۲۰۱۵) طی مطالعاتی که انجام داده‌اند به پیامدهای منفی تداوم و استمرار کنترل داخلی غیر اثربخش بر گزارشگری مالی دست یافته‌اند. آنان دریافتند که افشا و به دنبال آن، اصلاح نقاط ضعف کنترل داخلی، موجب بهبود کیفیت گزارشگری مالی در شرکت‌ها می‌گردد. از اینرو شرکت‌ها تمایل دارند نقایص مرتب با این نقاط ضعف را اصلاح کنند. موجودی‌ها مولفه مهمی در راهبرد شرکت محسوب می‌شوند. از آنجا که بخشی از مشکلات شرکت‌های تولیدی، به خاطر حجم کم و یا به خاطر حجم زیاد مواد و کالا بوجود می‌آیند، شرکتها باید آگاه باشند که کنترل موجودی مواد و کالا صرفاً مدیریت مواد اولیه با موضوع بخش ابیار نیست بلکه همه بخش‌ها از قبیل دایرخود، دریافت، مهندسی، ساخت و حسابداری به صحت روشهای ارزیابی موجودی مواد و کالا کمک می‌کنند. چرا که داده‌های نادرست در خصوص موجودی مواد و کالا بعضاً باعث تاخیر در حمل و نقل، توقف خط تولید، خرید اشتباہی قطعات و یا نگهداری بیش از حد موجودی مواد و کالا می‌شود. هنگامی که شرکت در برده‌های گوناگون، از روشهای حسابداری متفاوتی برای ثبت معاملات روزمره موجودی‌های مواد و کالا استفاده نماید، ممکن است در گزارش‌های خود، نوسان‌های بیشتری را در قیمت واحد، تاریخ پرداخت صورتحساب و یا هزینه‌های حمل و نقل نشان دهد و درنهایت همین امر منجر می‌گردد که بهای تمام شده موجودی مواد و کالا در آن شرکت افزایش یابد.

۱،۲. تعریف واژه‌ها و اصطلاحات

✓ عدم اطمینان محیطی

اسلوکام بیان می‌کند که عدم اطمینان محیطی، نوعی ناتوانی در پیش‌بینی نتایج احتمالی یک تصمیم است. (اسلوکام^۴، ۱۹۸۴، ۱۹۷۲).

عدم اطمینان محیطی، نوعی ناتوانی برای تخصیص احتمالات به حوادث ممکن الواقع آینده است (دانکن، ۱۹۷۲).

عدم اطمینان محیطی، فقدان اطلاعات درباره روابط علت و معلوی است (ماریا و همکاران، ۲۰۱۱).

عدم اطمینان محیطی، تغییر در پدیده‌های اطراف سازمان می‌باشد که متشكل از عواملی نظیر دولت، رقبا، تکنولوژی، عرضه و تقاضا نیروی کار، مشتریان و ارباب رجوع می‌باشد، که باعث نوعی ناتوانی در پیش‌بینی نتایج احتمالی یک تصمیم می‌شود. (حیب و همکاران، ۲۰۱۱).

✓ اعتبار تجاری

اعتبار تجاری عبارت است از میزان اعتباری که شرکت در ارتباط با فعالیتهای خود در یک مقطع زمانی خاص به دست آورده است و نشات گرفته از عواملی مانند: میزان تولید و فروش محصولات، حجم نقدینگی و.... می‌باشد. (ماریا و همکاران، ۲۰۱۱).

¹.Chung.Hung

².Fang

³.Slucam

✓ موجودی مواد و کالا

موجودی مواد و کالا به دارایی هایی اطلاق می شود که:

الف: برای فروش در روال عادی عملیات واحد تجاری نگهداری می شود.

ب: به منظور ساخت محصول یا ارائه خدمات در فرآیند تولید قرار دارد.

ج: به منظور ساخت محصول یا ارائه خدمات، خریداری شده و نگهداری می شود.

د: ماهیت مصرفی دارد و بطور غیر مستقیم در جهت فعالیت واحد تجاری مصرف می شود. (استاندارد حسابداری شماره ۸)

تعريف محیط

محیط دارای بخش ها یا اجزایی است که در خارج از سازمان قرار دارند. می توان برای هر سازمان ده بخش برشمرد:

صنعت، مواد اولیه، منابع انسانی، منابع مالی، بازار، تکنولوژی، شرایط اقتصادی، دولت، فرهنگی-اجتماعی و بین المللی.

أنواع محیط

ما با محیط واقعی در برابر محیط ذهنی مواجهیم، بایستی توجه نمود آنچه که به عنوان محیط مدنظر قرار می گیرد. همان

محیط ذهنی ادراک شده است. مدیران نسبت به آنچه می بینند واکنش نشان می دهند. (رایزن^۱، ۱۹۹۹)

دفت^۲ (۲۰۰۴) بیان می کند که نامطمئن بودن محیط به این معنی است که تصمیم گیرندگان درباره عوامل محیطی

اطلاعات کافی ندارند و برای پیش بینی تغییرات خارجی با مشکل روبرو می شوند. وی عدم اطمینان محیطی را حاصل

دو بعد ساده-پیچیده و ثابت-پویا بودن محیطی می داند. با تلفیق این عوامل وی چهار حالت برای عدم اطمینان محیطی

تعريف می کند که در جدول (۱) آورده شده است. وی می گوید پیچیدگی اشاره به تعداد و تنوع عناصر در یک محیط

دارد و پویایی اشاره به تغییر شتابان عناصر دارد.

جدول (۱) چارچوبی برای ارزیابی محیط (دفت، ۲۰۰۴)

ساده + پایدار = عدم اطمینان اندک تا متوسط	ساده + پیچیده + پایدار = عدم اطمینان اندک
تعداد زیادی عوامل خارجی وجود دارد و این عوامل متفاوتند. عوامل به همان صورت باقی می مانند یا تغییری اندک دارند. نمونه: دانشگاهها	تعداد کمی عوامل خارجی وجود دارد و عوامل مشابه اند. عوامل به همان صورت باقی می مانند یا تغییری اندک دارند. نمونه: تولید کننده مواد غذایی
ساده + ناپایدار = عدم اطمینان متوسط اندک تا زیاد	ساده + نیچیده + ناپایدار = عدم اطمینان اندک تا زیاد
تعداد زیادی عوامل خارجی وجود دارد و این عوامل متفاوتند. عوامل به صورت مرتب و غیرقابل پیش بینی تغییر می کنند. نمونه: شرکت های ارتباطات	تعداد کمی عوامل خارجی وجود دارد و عوامل مشابه اند. عوامل به صورت مرتب و غیر قابل پیش بینی تغییر می کنند. نمونه: صنعت موسیقی

¹.Rabbins

².Daft

۴. پیشینه پژوهش

بنسال^۱، هولzman^۲ و میلر (۲۰۱۶) تأثیر توانایی مدیریت بر ارزیابی ریسک اعتباری شرکت را در سالهای ۱۹۹۴ تا ۲۰۱۴ بررسی کردند. نتایج پژوهش آنان نشان داد تواناییهای مدیریت، عامل اصلی در ارزیابی ریسک اعتباری شرکت است و در موقعيت و شکستهای آتی شرکت نقش بسزایی دارد.

عبدالحمید^۳ و همکاران (۲۰۱۴)، طی پژوهشی با عنوان ((بررسی عدم اطمینان محیطی و عملکرد شرکت‌ها در شرکت‌های کوچک و متوسط مالزی))، به بررسی زنجیره‌ی عرضه در شرکت‌ها و عدم اطمینان محیطی و عملکرد شرکت‌های کوچک و متوسط در صنعت تولیدی مالزی پرداختند. ایشان به این نتیجه رسیدند که شرکت‌های کوچک و متوسط در شرایط رقابتی شدید قرار دارند؛ بنابراین باید فرصت‌های همکاری بالقوه را با عرضه کنندگان و مشتریان شناسایی نمایند. علاوه بر این ارتباط نزدیک با عرضه کنندگان و مشتریان باعث می‌شوند که شرکت‌ها به اطلاعات، تکنولوژی و روش‌های نوین نوآوری دست یابند.

ایادی و آفس^۴ (۲۰۱۴) در تحقیقی به بررسی تأثیر عوامل محیطی بر استفاده از ابزارهای جدید حسابداری مدیریت پرداخته‌اند. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که عدم اطمینان محیطی تأثیر معنی داری بر میزان استفاده از ابزارهای جدید حسابداری مدیریت دارد.

پارنل^۵ (۲۰۱۲)، طی پژوهشی با عنوان ((چگونه عدم اطمینان محیطی بر ارتباط بین استراتژی‌های تجاری و عملکرد در شرکت‌های کوچک و متوسط تأثیر می‌گذارد؟)), به بررسی تأثیر عدم اطمینان محیطی در کشیده بر عملکرد در شرکت‌های کوچک و متوسط چین، ترکیه و آمریکا پرداخت. بدین منظور وی با سنجش استراتژی عمومی پورتر، عدم اطمینان محیطی و عملکرد بدین نتیجه رسیدند که در کشور ترکیه و آمریکا عدم اطمینان محیطی بر ارتباط بین استراتژی تجاری و عملکرد تأثیر می‌گذارد ولی بر استراتژی رهبری هزینه‌ها و متمایزسازی تأثیر معکوس می‌گذارد. علاوه بر این ماهیت و نیز مثبت می‌گذارد نه تنها در مراحل مختلف صادراتی فرق می‌کند بلکه شرکت‌های مختلف در یک مرحله واحد از صادرات نیز گاهی اوقات مشکلات را به صورت متفاوت و یا باشد و ضعف مختلف ارزیابی می‌نمایند. ادراک و تصور مدیران در مورد موانع صادراتی به نظر می‌رسد می‌تواند تحت تأثیر نوع صنعت، اندازه، شرکت، تجربه صادراتی و مقصد و هدف صادراتی باشد.

ماریا و همکاران^۶ (۲۰۱۱)، طی پژوهشی با عنوان ((عدم اطمینان‌های محیطی و هوشمندی مدیریت محیطی)), در جستجوی پاسخ به دو سوال زیر بودند: ۱- آیا تأثیر عدم اطمینان محیطی بر عملکرد شرکت و تصمیم‌های محیط به عنوان یک موقعیت رقابتی تأثیر بگذارد؟ نتایج پژوهش آنان نشان داد که، عدم اطمینان‌های محیطی به طور ذاتی به دو طریق بر تصمیم‌های مدیریت تأثیر می‌گذارد: الف) از طریق تغییری که مدیریت در محیط تجاری شناسایی می‌کند و ب) از طریق تغییری که مدیران خود برای مقابله با عدم اطمینان‌های محیطی در محیط تجاری خود ایجاد می‌کنند. هم

¹.Bensall

².Holzman

³.Abddolhamid

⁴.Ayadi.Affes

⁵.Parnell

⁶.Maria

چنین نتایج پژوهش آنان نشان داد که تاثیر عدم اطمینان های محیطی بر عملکرد شرکت ها و تصمیم های مدیران در مناطق مختلف تقریباً یکسان است.

اعتمادی و همکاران (۱۳۹۷) در بررسی اثر تعدیلی عدم اطمینان محیطی در تاثیر تغییرات بهای تمام شده بر عملکرد مالی شرکتها نشان دادند اثر تعدیلی عدم اطمینان محیطی بر روی این رابطه غیر معنادار بوده است.

ابراهیم پور و همکاران (۱۳۹۶) در پژوهشی به بررسی تأثیر عدم اطمینان محیطی، انعطاف پذیری تولید و کارایی عملیاتی بر عملکرد پرداختند. نتایج حاکی از آن است که بین عدم سطح اطمینان محیطی و انعطاف پذیری تولید تاثیر مثبت و معناداری وجود دارد.

طالب نیا و مهدوی (۱۳۹۴) در بررسی اثر اعتبار تجاری و عمق مالی بر میزان نگهداشت وجه نقد بیان کردند. به عبارتی بررسی می شود که آیا میان نگهداری وجه نقد در شرکتهای دارای اعتبار تجاری خوب و ضعیف تفاوت معناداری وجود دارد و آیا میان نگهداری وجه نقد در شرکتهای با عمق مالی زیاد و کم تفاوت معناداری وجود دارد. نتایج این تحقیق نشان داد در سطح اطمینان ۹۰ درصد که رابطه معکوس و معنی داری میان اعتبار تجاری شرکت ها و سطح نگهداشت وجه نقد آنها وجود دارد، بطوریکه با افزایش اعتبار تجاری شرکت ها از سطح نگهداشت وجه نقد آنها کاسته می شود. در این تحقیق همچنین نشان داده شد که میان عمق مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران و سطح نگهداشت وجه نقد آنها رابطه معنی داری وجود ندارد.

میرمحمدی و فغانی (۱۳۹۴) در بررسی رابطه بین گردش موجودی کالا و سودآوری در شرکت های بورس اوراق بهادر نشان دادند که متغیر گردش موجودی کالا با سودآوری شرکت ها در دوره زمانی تحقیق دارای رابطه معناداری می باشد.

مهرابی و همکاران (۱۳۹۳)، طی پژوهشی با عنوان ((بررسی رابطه انتقال دانش و عدم اطمینان محیطی با انعطاف پذیری زنجیره تامین و عملکرد مالی در شرکت های تولیدی استان خوزستان)), با توجه به اهمیت زنجیره تامین در پاسخگویی بهتر به مشتری و درنهایت سودآوری بیشتر، به منظور بهبود عملکرد مالی، بسیاری از مدیران به زنجیره تامین پرداختند. نتایج نشان می دهد که انتقال دانش و عدم اطمینان محیطی با انعطاف پذیری زنجیره تامین و عملکرد مالی و نیز انعطاف پذیری زنجیره تامین با عملکرد مالی رابطه معناداری دارند.

۴. روش شناسی پژوهش و جامعه آماری و فرضیه ها

روش پژوهش این تحقیق از نظر ماهیت و محتوا از نوع همبستگی است، که با استفاده از داده های ثانویه مستخرج از صورت های مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران به تحلیل رابطه همبستگی می پردازد. انجام این پژوهش در چهار چوب استدلال قیاسی - استقرایی صورت خواهد گرفت. علت استفاده از روش همبستگی کشف روابط همبستگی بین متغیرها است. تحقیق همبستگی یکی از انواع تحقیقات توصیفی است. در پژوهش حاضر ابتدا همبستگی بین متغیرهای پژوهش را مورد آزمون قرار داده و در صورت وجود همبستگی بین متغیرهای پژوهش اقدام به برآورد مدل های رگرسیونی چندگانه خواهیم نمود. از سوی دیگر پژوهش حاضر از نوع پس رویدادی (نیمه تجربی) است، یعنی بر مبنای تجزیه و تحلیل اطلاعات گذشته و تاریخی (صورت های مالی شرکت ها) انجام می گیرد. همچنین این پژوهش از نوع مطالعه ای کتابخانه ای و تحلیلی - علی بوده و مبتنی بر تحلیل داده های تابلویی نیز می باشد. داده های

اولیه در قالب فایل هایی در نرم افزار صفحه گسترده اکسل طراحی و تکمیل خواهد گردید. سپس به منظور تجزیه و تحلیل آماری اطلاعات حاصله، از نرم افزار Eviews استفاده خواهد شد.

جامعه آماری

جامعه آماری، شامل کلیه شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران از سال ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۶ است که دارای شرایط زیر باشند:

۱. سال مالی آنها متنه باشد.
۲. طی دوره تحقیق با تغییر در دوره مالی مواجه نباشند.
۳. اطلاعات شرکت در طول دوره تحقیق موجود باشد.
۴. قبل از آغاز سال تحقیق یعنی ۱۳۸۶ در بورس اوراق بهادار پذیرفته شده باشند.
۵. جزء شرکت های سرمایه گذاری، هلدینگ، بانک ها و مؤسسات مالی نباشند.
۶. وقفه معاملاتی بیش از شش ماه نداشته باشد.

در این پژوهش بعد از اعمال پیشفرضها، ۸۰ شرکت از ۱۲ صنعت به عنوان نمونه در نظر گرفته شدند.

فرضیه ها

مدل فرضیه اول:

فرضیه اول: عدم اطمینان در بازار محصول رابطه ترکیب موجودی مواد با خالص اعتبار تجاری را تضعیف می کند.

$$NTC/TA = R a_0 + a_1 aw + a_2 punce + a_3 Raw.Punce + \sum a_i . Control_{it} + \varepsilon_{it} \quad (1)$$

فرضیه اول: عدم اطمینان در بازار محصول رابطه ترکیب موجودی مواد با اعتبار تجاری اعطایی را تضعیف می کند.

$$TCEXT/TA = a_0 + a_1 Raw + a_2 punce + a_3 Raw.Punce + \sum a_i . Control_{it} + \varepsilon_{it} \quad (2)$$

فرضیه دوم: عدم اطمینان در بازار محصول رابطه ترکیب موجودی مواد با اعتبار تجاری دریافتی را تضعیف می کند.

$$TCTK/TA = a_0 + a_1 Raw + a_2 punce + a_3 Raw.Munce + \sum a_i . Control_{it} + \varepsilon_{it} \quad (3)$$

مدل فرضیه دوم:

فرضیه دوم: عدم اطمینان در بازار کار مدیریت رابطه ترکیب موجودی مواد با خالص اعتبار تجاری را تضعیف میکند.

$$NTC/TA = a_0 + a_1 Raw + a_2 Munce + a_3 Raw.Munce + \sum a_i . Control + \varepsilon_{it} \quad (4)$$

فرضیه سوم: عدم اطمینان در بازار کار مدیریت رابطه ترکیب موجودی مواد با اعتبار تجاری اعطایی را تضعیف می کند.

$$TCEXT/TA = a_0 + a_1 Raw + a_2 Munce + a_3 Raw.Munce + \sum a_i . Control + \varepsilon_{it} \quad (5)$$

فرضیه چهارم: عدم اطمینان در بازار کار مدیریت رابطه ترکیب موجودی مواد با اعتبار تجاری دریافتی را تضعیف می کند.

$$TCTK/TA = a_0 + a_1 Raw + a_2 Munce + a_3 Raw.Munce + \sum a_i . Control + \varepsilon_{it} \quad (6)$$

مدل فرضیه سوم:

فرضیه سوم: عدم اطمینان در بازار محصول رابطه ترکیب کار در جریان با خالص اعتبار تجاری را تضعیف می کند.

$$NTC/TA = a_0 + a_1 WIP + a_2 Punce + a_3 WIP \cdot Punce + \sum a_i \cdot Control + \varepsilon_{it} \quad (7)$$

فرضیه پنجم: عدم اطمینان در بازار محصول رابطه ترکیب کار در جریان با اعتبار تجاری اعطایی را تضعیف می کند.

$$TCEXT/TA = a_0 + a_1 WIP + a_2 Punce + a_3 WIP \cdot Punce + \sum a_i \cdot Control + \varepsilon_{it} \quad (8)$$

فرضیه ششم: عدم اطمینان در بازار محصول رابطه ترکیب کار در جریان با اعتبار تجاری دریافتی را تضعیف می کند.

$$TCTK/TA = a_0 + a_1 WIP + a_2 Punce + a_3 WIP \cdot Punce + \sum a_i \cdot Control + \varepsilon_{it} \quad (9)$$

مدل فرضیه چهارم:

فرضیه چهارم: عدم اطمینان در بازار کار مدیریت رابطه ترکیب کار در جریان با خالص اعتبار تجاری را تضعیف می کند.

$$NTC/TA = a_0 + a_1 WIP + a_2 Munce + a_3 WIP \cdot Munce + \sum a_i \cdot Control + \varepsilon_{it} \quad (10)$$

فرضیه هفتم: عدم اطمینان در بازار کار مدیریت رابطه ترکیب کار در جریان با اعتبار تجاری اعطایی را تضعیف می کند.

$$TCEXT/TA = a_0 + a_1 WIP + a_2 Munce + a_3 WIP \cdot Munce + \sum a_i \cdot Control + \varepsilon_{it} \quad (11)$$

فرضیه هشتم: عدم اطمینان در بازار کار مدیریت رابطه ترکیب کار در جریان با اعتبار تجاری دریافتی را تضعیف می کند.

$$TCTK/TA = a_0 + a_1 WIP + a_2 Munce + a_3 WIP \cdot Munce + \sum a_i \cdot Control + \varepsilon_{it} \quad (12)$$

مدل فرضیه پنجم:

فرضیه پنجم: عدم اطمینان در بازار محصول رابطه ترکیب کالای ساخته شده با خالص اعتبار تجاری را تضعیف می کند.

$$NTC/TA = a_0 + a_1 FG + a_2 Punce + a_3 FG \cdot Punce + \sum a_i \cdot Control + \varepsilon_{it} \quad (13)$$

فرضیه نهم: عدم اطمینان در بازار محصول رابطه ترکیب کالای ساخته شده با اعتبار تجاری اعطایی را تضعیف می کند.

$$TCEXT/TA = a_0 + a_1 FG + a_2 Punce + a_3 FG \cdot Punce + \sum a_i \cdot Control + \varepsilon_{it} \quad (14)$$

فرضیه دهم: عدم اطمینان در بازار محصول رابطه ترکیب کالای ساخته شده با اعتبار تجاری دریافتی را تضعیف می کند.

$$TCTK/TA = a_0 + a_1 FG + a_2 Punce + a_3 FG \cdot Punce + \sum a_i \cdot Control + \varepsilon_{it} \quad (15)$$

مدل فرضیه ششم:

فرضیه ششم: عدم اطمینان در بازار کار مدیریت رابطه ترکیب کالای ساخته شده با خالص اعتبار تجاری را تضعیف می کند.

$$NTC/TA = a_0 + a_1 FG + a_2 Munce + a_3 FG \cdot Munce + \sum a_i \cdot Control + \varepsilon_{it} \quad (16)$$

فرضیه یازدهم: عدم اطمینان در بازار کار مدیریت رابطه ترکیب کالای ساخته شده با اعتبار تجارتی اعطایی را تضعیف می کند.

(17)

$$TCEXT/TA = a_0 + a_1 FG + a_2 Munce + a_3 FG \cdot Munce + \sum a_i \cdot Control + \varepsilon_{it}$$

فرضیه دوازدهم: عدم اطمینان در بازار کار مدیریت رابطه ترکیب کالای ساخته شده با اعتبار تجاری دریافتی را تضعیف می کند.

$$TCTK/TA = a_0 + a_1 FG + a_2 Munce + a_3 FG \cdot Munce + \sum a_i \cdot Control + \varepsilon_{it} \quad (18)$$

جدول شماره ۲) نحوه اندازه گیری متغیرهای تحقیق

نحوه محاسبه	نماد	نام متغیر	نوع
حسابها و استناد دریافتی تجاری تقسیم بر جمع دارایها	TCEXT	اعتبار تجاری اعطایی	وابسته
حسابها و استناد پرداختی تجاری تقسیم بر جمع دارایها	TCTK	اعتبار تجاری دریافتی	وابسته
TCEXT-TCTK	NTC	خالص اعتبار تجاری	وابسته
جمع مواد خام تقسیم بر کل موجودی ها	Raw	مواد خام	مستقل
جمع کالای در جریان ساخت تقسیم بر کل موجودی ها	WIP	کالای در جریان ساخت	مستقل
جمع کالای ساخته شده تقسیم بر کل موجودی ها	FG	کالای ساخته شده	مستقل
$STD = \frac{\text{فروش شرکت}}{\text{فروش صنعت}}$	Punce	عدم اطمینان در بازار محصول	تعديل گر
اگر در دوره ده ساله تحقیق اگر مدیر عامل شرکت تغییر کرد یک، اگر تغییر نکرد صفر می باشد.	Munce	عدم اطمینان در بازار کار مدیریت	تعديل گر
Size=Ln(TA)	Size	اندازه شرکت	کنترل
Bloan=TBD/TA	BLoan	وام بانکی	کنترل
آلتمن Z	Risk	ریسک ورشکستگی	کنترل
CA/TA دارایهای جاری تقسیم بر کل دارایها	Liquidity	نقدینگی	کنترل
NI/TA سود و زیان خالص تقسیم بر جمع دارایها	Profit	سودآوری	کنترل

جدول ۳): آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

بیشینه	کمینه	کشیدگی	چولگی	انحراف معیار	میانگین	تعداد	نماد متغیر	شرح متغیرها
۰/۷۵۰	۰/۰۰۱	۲/۶۳۹	۰/۵۳۰	۰/۱۶۱	۰/۲۵۷	۸۰۰	TCEXT	اعتبار تجاری اعطایی
۰/۵۲۴	۰/۰۰۰	۵/۱۳۱	۱/۴۶۵	۰/۰۹۴	۰/۰۹۸	۸۰۰	TCTK	اعتبار تجاری دریافتی
۰/۷۵۰	-۰/۳۹۵	۳/۲۰۷	۰/۲۵۵	۰/۱۷۷	۰/۱۵۸	۸۰۰	NTC	خالص اعتبار تجاری
۰/۹۹۶	۰/۰۱۶	۲/۹۸۲	-۰/۷۱۹	۰/۲۰۵	۰/۶۴۷	۸۰۰	RAW	مواد خام
۰/۸۴۶	۰/۰۰۰	۶/۳۳۲	۱/۷۵۶	۰/۱۳۰	۰/۱۱۰	۸۰۰	WIP	کالای در جریان ساخت

۰/۸۸۶	۰/۰۰۰	۳/۷۴۹	۱/۰۶۶	۰/۱۸۹	۰/۲۴۱	۸۰۰	FG	کالای ساخته شده
۰/۹۴۷	۰/۰۰۰	۶/۳۱۳	۱/۹۷۱	۰/۲۰۴	۰/۱۵۰	۸۰۰	PUNCE	عدم اطمینان در بازار
۱/۰۰۰	۰/۰۰۰	۲/۰۲۹	۱/۰۱۴	۰/۴۴۶	۰/۲۷۳	۸۰۰	MUNCE	عدم اطمینان در بازار کار
۰/۱۱۵	۵/۷۵۳	۱۴/۹۲۵	۲/۹۶۸	۰/۰۱۳	۰/۰۰۹	۸۰۰	RPUNCE	مواد خام*عدم اطمینان در
۰/۹۸۱	۰/۰۰۰	۳/۰۶۲	۱/۳۳۲	۰/۳۰۶	۰/۱۷۶	۸۰۰	RMUNCE	مواد خام*عدم اطمینان در
۰/۰۵۰	۰/۰۰۰	۳۹/۸۸۳	۵/۲۹۲	۰/۰۰۴	۰/۰۰۱	۸۰۰	WPUNCE	کالای در جریان
۰/۸۴۶	۰/۰۰۰	۲۴/۱۴۰	۴/۰۲۴	۰/۰۸۲	۰/۰۳۰	۸۰۰	WMUNCE	کالای در جریان
۰/۱۱۶	۰/۰۰۰	۳۸/۶۲۴	۴/۹۸۴	۰/۰۱۰	۰/۰۰۵	۸۰۰	FPUNCE	کالای ساخته شده*عدم
۰/۸۶۸	۰/۰۰۰	۱۰/۰۰۴	۲/۶۰۸	۰/۱۴۶	۰/۰۶۷	۸۰۰	FMUNCE	کالای ساخته شده*عدم
۳۲/۸۸۱	۲۴/۳۲۰	۳/۶۴۵	۰/۶۸۴	۱/۴۷۵	۲۷/۶۲۳	۸۰۰	SIZE	اندازه شرکت
۰/۹۹۶	۰/۰۰۰	۱/۹۶۱	-۰/۰۲۴	۰/۲۶۳	۰/۴۵۰	۸۰۰	BLOAN	وام بانکی
۱/۰۰۰	۰/۰۰۰	۴/۰۴۶	۱/۷۴۵	۰/۳۷۶	۰/۱۷۱	۸۰۰	RISK	ریسک ورشکستگی
۰/۹۷۲	۰/۰۶۳	۳/۵۴۸	-۰/۸۴۰	۰/۱۷۰	۰/۶۸۷	۸۰۰	LIQUIDITY	نقدينگی
۰/۹۲۱	-۰/۴۰۰	۴/۴۳۰	۰/۵۸۶	۰/۱۳۵	۰/۱۱۵	۸۰۰	PROFIT	سودآوری

TCEXT حسابها و استناد دریافتی تجاری تقسیم بر جمع داراییها:

TCTK حسابها و استناد پرداختی تجاری تقسیم بر جمع داراییها:

TCEXT - TCTK : NTC

RAW جمع مواد خام تقسیم بر کل موجودی ها:

WIP جمع کالای در جریان ساخت تقسیم بر کل موجودی ها:

FG جمع کالای ساخته شده تقسیم بر کل موجودی ها:

$$STD = \frac{\text{فروش شرکت}}{\text{فروش صنعت}} \cdot PUNCE$$

MUNCE تغییر مدیر عامل طی سالهای مورد بررسی (اگر تغییر کرد یک-اگر تغییر نکرد صفر)

SIZ: لگاریتم طبیعی مجموع دارایی ها: BLOAN: بدھی های بهره دار تقسیم بر جمع دارایی ها: RISK: نحوه شناسایی مدل Z آلتمن.

داراییها جاری تقسیم بر کل داراییها

Profit سود و زیان خالص تقسیم بر جمع داراییها:

RPUNCE مواد خام × عدم اطمینان در بازار کار مدیریت RMUNCE مواد خام × عدم اطمینان در بازار محصول

WPUNCE کالای در جریان ساخت × عدم اطمینان در بازار محصول WMUNCE کالای ساخت × عدم اطمینان در بازار کار مدیریت

FPUNCE کالای ساخته شده × عدم اطمینان در بازار کار مدیریت FMUNCE کالای ساخته شده × عدم اطمینان در بازار محصول

جدول (۴): نتایج بررسی ضرایب جزئی مدل ۱۱ الی ۳

فرضیه سوم			فرضیه دوم			فرضیه اول			متغیرها
سطح معناداری	آماره T	ضرایب	سطح معناداری	آماره T	ضرایب	سطح معناداری	آماره T	ضرایب	
0/3585	- 0/9188	- 0/1811	0/0033	- 2/9497	- 0/8169	0/0558	- 1/9159	- 0/6279	ضریب ثابت
0/1848	1/3274	0/0318	0/9096	- 0/1135	- 0/0032	0/3593	- 0/9173	- 0/0324	مواد خام
0/6354	0/4743	0/0407	0/5220	0/6405	0/0677	0/9252	0/0939	0/0122	عدم اطمینان در بازار محصول
0/5763	- 0/5591	- 0/2839	0/0012	- 3/2606	- 2/0298	0/0219	- 2/2978	- 1/7644	انحراف میار عدم اطمینان در بازار محصول
0/3333	0/9681	0/7562	0/0002	3/7160	3/5354	0/0191	2/3488	2/7612	مواد خام** عدم اطمینان در بازار محصول
0/0000	- 5/7983	- 0/1031	0/0575	1/9032	0/0411	0/0000	5/3789	0/1436	وام بانکی
0/7930	- 0/2624	- 0/0024	0/5693	0/5694	0/0060	0/5369	0/6179	0/0082	ریسک
0/0011	- 3/2842	- 0/1108	0/9705	0/0369	0/0014	0/0321	2/1477	0/1067	سودآوری
0/2214	1/2241	0/0085	0/0019	3/1184	0/0306	0/0577	1/9014	0/0220	اندازه شرکت
0/0003	3/6325	0/1118	0/0000	7/8482	0/2981	0/0002	3/7841	0/1766	نقدینگی
فرضیه سوم			فرضیه دوم			فرضیه اول			
0/6595			0/8294			0/7884			مزون ²
0/6114			0/8053			0/7586			تعدیل
8/6814(0/0000)			17/8014(0/0000)			14/6766(0/0000)			آماره
24/0436(0/0042)			21/5280 (0/0105)			28/2599(0/0000)			آزمون هاسمن
2/1017			1/9369			2/0239			D-W

آزمون F: همانطور که در جدول فوق ملاحظه می شود، مقدار آماره F و سطح معناداری مربوط به این آماره، بیانگر این است که فرضیه صفر آماری که همان بی معنا بودن کل مدل (صفر بودن تمام ضرایب) است، رد می شود و مدل رگرسیون برآورد شده، در کل معنادار است.

ضریب تعیین (R^2): معیاری است که قدرت رابطه میان متغیر وابسته و متغیرهای مستقل را تشریح می کند. مقدار این ضریب در واقع مشخص کننده آن است که چند درصد از تغییرات متغیر وابسته توسط متغیرهای مستقل توضیح داده می شود. در این مدل، در فرضیه اول ضریب تعیین برابر با $7884/7884 = 100\%$ است. یعنی $7884/7884 \times 100\% = 100\%$. از تغییرات متغیر وابسته توسط متغیرهای مستقل قابل توضیح است.. در فرضیه دوم، ضریب تعیین برابر با $8294/8294 = 100\%$ است. یعنی $8294/8294 \times 100\% = 100\%$. از تغییرات متغیر وابسته توسط متغیرهای مستقل قابل توضیح است. در فرضیه سوم، ضریب تعیین برابر با $6595/6595 = 100\%$ است. یعنی $6595/6595 \times 100\% = 100\%$. از تغییرات متغیر وابسته توسط متغیرهای مستقل قابل توضیح است.

ضریب تعیین تعدل شده: این ضریب با ضریب تعیین برابر نیست، احتمالاً از دلایل وجود تفاوت بین میزان ضریب تعیین و ضریب تعیین تعدلی وجود متغیرهای اضافی است که با داشتن اثر معنادار بر متغیر وابسته موجب کاهش کاذب در ضریب تعیین شده باشند.

آزمون هاسمن: بعد از آزمون لیمر، اگر فرضیه صفر رد شود؛ برای اینکه بتوانیم بین روش‌های اثرات ثابت و تصادفی از نظر قدرت توضیح دهنده‌گی متغیر وابسته مقایسه‌ای انجام دهیم؛ از این آزمون استفاده می‌شود. با توجه به اینکه سطح معناداری آزمون هاسمن در فرضیه اول و دوم و سوم کمتر از ۵٪ می‌باشد باید از مدل اثرات ثابت استفاده شود. بنابراین فرضیه صفر رد می‌شود.

همانطور که در جدول ملاحظه می‌شود، ضریب و مقدار معناداری آماره t محاسبه شده در فرضیه اول برای متغیر مواد خام عدم اطمینان در بازار محصول به ترتیب ۲/۳۴۸۸ و ۰/۰۱۹۱ می‌باشد که بیانگر این است که عدم اطمینان در بازار محصول رابطه ترکیب موجودی مواد با خالص اعتبار تجاری را تضعیف می‌کند. بنابراین فرضیه اول با سطح اطمینان ۹۵٪ تایید می‌شود.

ضریب و مقدار معناداری آماره t محاسبه شده در فرضیه دوم برای مواد خام عدم اطمینان در بازار محصول به ترتیب ۰/۰۰۰۲ و ۷/۱۶۰ می‌باشد که بیانگر این است که عدم اطمینان در بازار محصول رابطه ترکیب موجودی مواد با اعتبار تجاری اعطاگری را تضعیف می‌کند. بنابراین فرضیه دوم با سطح اطمینان ۹۵٪ تایید می‌شود.

ضریب و مقدار معناداری آماره t محاسبه شده در فرضیه سوم برای متغیر مواد خام عدم اطمینان در بازار محصول به ترتیب ۰/۳۳۳۳ و ۹/۶۸۱ می‌باشد که بیانگر این است که عدم اطمینان در بازار محصول رابطه ترکیب موجودی مواد با اعتبار تجاری دریافتی را تضعیف نمی‌کند. بنابراین فرضیه سوم با سطح اطمینان ۹۵٪ تایید نمی‌شود.

جدول (۵): نتایج بررسی ضرایب جزئی مدل ۱۱۴ الی ۶

فرضیه ششم			فرضیه پنجم			فرضیه چهارم			متغیرها
سطح معناداری	آماره T	ضرایب	سطح معناداری	آماره T	ضرایب	سطح معناداری	آماره T	ضرایب	
0/6664	0/4312	0/0338	0/0006	-3/4560	-0/5988	0025/0	0308/-3	6235/-0	ضریب ثابت
0/0892	1/7025	0/0199	0/3010	1/0351	0193/0	5096/0	6598/-0	0137/-0	مواد خام
0/0640	1/8554	0/0126	0/0087	2/6309	0/0274	0/1839	1/3301	0/0177	عدم اطمینان در بازار کار مدیریت
0/0868	-1/7150	-0/0169	0/0188	-2/3557	0371/-0	3215/0	9921/-0	0191/-0	مواد خام عدم اطمینان در بازار کار مدیریت
0/0000	-4/9054	-0/0413	0/0098	2/5890	0399/0	0000/0	7748/5	1089/0	وام بانکی
0/8067	0/2447	0/0009	0/1448	-1/4601	0089/-0	7951/0	2597/-0	0020/-0	ریسک
0/0000	-4/2559	-0/0630	0/2998	-1/0377	0302/-0	0347/0	1161/2	0731/0	سود آوری
0/5906	0/5382	0/0014	0/0001	3/9287	0238/0	0015/0	1844/3	0232/0	اندازه شرکت
0/0000	4/2998	0/0598	0/0000	8/9953	0/2588	0/0000	4/1407	0/1351	نقدينگی
فرضیه ششم			فرضیه پنجم			فرضیه چهارم			

0/8386	0/9248	0/9056	R^2 موزون
0/8161	0/9144	0/8924	R^2 تعديل شده
8/7845(0/0000)	18/9694(0/0000)	15/1893(0/0000)	آماره F سطح
25/6856(0/0012)	29/4328(0/0003)	35/5685(0/0000)	آزمون هاسمن
1/9941	1/9706	2/0497	D-W

همانطور که در جدول فوق ملاحظه می شود، ضریب و مقدار معناداری آماره t محاسبه شده در فرضیه چهارم برای متغیر مواد خام عدم اطمینان در بازار کار مدیریت به ترتیب $-0/9921$ و $-0/3215$ می باشد که بیانگر این است که عدم اطمینان در بازار کار مدیریت رابطه ترکیب موجودی مواد با خالص اعتبار تجاری را تضعیف نمی کند. بنابراین فرضیه چهارم با سطح اطمینان ۹۵٪ تایید نمی شود. ضریب و مقدار معناداری آماره t محاسبه شده در فرضیه پنجم برای مواد خام عدم اطمینان در بازار کار مدیریت به ترتیب $-0/0188$ و $-0/03577$ می باشد که بیانگر این است که عدم اطمینان در بازار کار مدیریت رابطه ترکیب موجودی مواد با اعتبار تجاری اعطایی را تضعیف می کند. بنابراین فرضیه پنجم با سطح اطمینان ۹۵٪ تایید می شود. ضریب و مقدار معناداری آماره t محاسبه شده در فرضیه ششم برای متغیر مواد خام عدم اطمینان در بازار کار مدیریت به ترتیب $-0/0868$ و $-0/07150$ می باشد که بیانگر این است که عدم اطمینان در بازار کار مدیریت رابطه ترکیب موجودی مواد با اعتبار تجاری دریافتی را تضعیف نمی کند. بنابراین فرضیه ششم با سطح اطمینان ۹۵٪ تایید نمی شود.

جدول ۶): نتایج بررسی ضرایب جزئی مدل ۱۷ الی ۹

فرضیه نهم			فرضیه هشتم			فرضیه هفتم			متغیرها
سطح معناداری	T آماره	ضرایب	سطح معناداری	T آماره	ضرایب	سطح معناداری	T آماره	ضرایب	
0/2961	-1/0457	-0/2073	0/0027	-3/0078	-0/8327	0/0654	-1/8460	-0/6053	ضریب ثابت
0/0012	-3/2586	-0/1460	0/2312	1/1984	0/0643	0/0009	3/3504	0/2197	کالای در جریان ساخت
0/5741	0/5622	0/0485	0/3602	0/9156	0/0980	0/7547	0/3125	0/0406	عدم اطمینان در بازار
0/7728	0/2888	0/0618	0/8406	-0/2012	-0/0530	0/6330	-0/4777	-0/1531	انحراف معیار عدم
0/2162	1/2378	2/1127	0/0916	1/6894	3/5327	0/5478	0/6013	1/5298	کالای در جریان
0/0000	-5/7329	-0/1013	0/0282	2/1998	0/0476	0/0000	5/6070	0/1480	وام بانکی
0/4960	-0/6812	-0/0062	0/7441	0/3265	0/0035	0/4821	0/7033	0/0093	ریسک
0/0004	-3/5891	-0/1211	0/9103	0/1126	0/0045	0/0150	2/4378	0/1206	سودآوری
0/1283	1/5230	0/0107	0/0022	3/0703	0/0303	0/1032	1/6320	0/0190	اندازه شرکت
0/0004	3/5668	0/1097	0/0000	7/9317	0/3033	0/0001	3/9723	0/1843	نقدینگی
فرضیه نهم			فرضیه هشتم			فرضیه هفتم			
0/6626			0/8265			0/7913			R^2 موزون
0/6149			0/8020			0/7619			R^2 تعديل شده
8/9757(0/0000)			17/0889(0/0000)			14/6039(0/0000)			آماره F سطح معنی
(0/0041)۲۴/۱۳۴۶			(0/0021)۲۵/۹۲۷۷			31/8044(0/0003)			آزمون هاسمن
2/0882			1/9363			2/0365			D-W

همانطور که در جدول فوق ملاحظه می شود، ضریب و مقدار آماره t محاسبه شده در فرضیه هفتم برای متغیر کالای در جریان ساخت \times عدم اطمینان در بازار محصول به ترتیب $0/0613$ و $0/5478$ می باشد که بیانگر این است که عدم اطمینان در بازار محصول رابطه ترکیب کار در جریان با خالص اعتبار تجاری را تضعیف نمی کند. بنابراین فرضیه هفتم با سطح اطمینان 95% تایید نمی شود. ضریب و مقدار معناداری آماره t محاسبه شده در فرضیه هشتم، متغیر کالای در جریان ساخت \times عدم اطمینان در بازار محصول به ترتیب $1/6894$ و $0/0916$ می باشد که بیانگر این است که عدم اطمینان در بازار محصول رابطه ترکیب کار در جریان با اعتبار تجاری اعطایی را تضعیف نمی کند بنابراین فرضیه هشتم با سطح اطمینان 95% تایید نمی شود. ضریب و مقدار معناداری آماره t محاسبه شده در فرضیه نهم برای متغیر کالای در جریان ساخت \times عدم اطمینان در بازار محصول به ترتیب $1/2378$ و $0/2162$ می باشد که بیانگر این است که عدم اطمینان در بازار محصول رابطه ترکیب کار در جریان با اعتبار تجاری دریافتی را تضعیف نمی کند. بنابراین فرضیه نهم با سطح اطمینان 95% تایید نمی شود.

جدول ۷: نتایج بررسی ضرایب جزئی مدل ۱۰ الی ۱۲

فرضیه دوازدهم			فرضیه یازدهم			فرضیه دهم			تغییرها
سطح معناداری	T آماره	ضرایب	سطح معناداری	T آماره	ضرایب	سطح معناداری	T آماره	ضرایب	
0/3393	-0/9563	-0/1872	0/0019	-3/1136	-0/8374	0/0521	-1/9461	-0/6262	ضریب ثابت
0/0011	-3/2697	-0/1397	0/1746	1/3591	0/0694	0/0005	3/4933	0/2187	کالای در جریان
0/9661	0/0424	0/0002	0/2623	-1/1220	-0/0086	0/3026	-1/0317	-0/0097	عدم اطمینان در بازار
0/1417	1/4714	0/0617	0/0078	2/6678	0/1295	0/2271	1/2091	0/0720	کالای در جریان
0/0000	-5/8141	-0/1023	0/0262	2/2292	0/0479	0/0000	5/6866	0/1494	وام بانکی
0/5316	-0/6258	-0/0055	0/6948	0/3925	0/0041	0/4572	0/7439	0/0096	ریسک
0/0003	-3/6458	-0/1210	0/8978	0/1284	0/0051	0/0126	2/5019	0/1220	سودآوری
0/1387	1/4826	0/0103	0/0012	3/2449	0/0310	0/0808	1/7489	0/0200	اندازه شرکت
0/0003	3/6831	0/1124	0/0000	8/1139	0/3066	0/0001	4/0519	0/1864	نتدینگی
فرضیه دوازدهم			فرضیه یازدهم			فرضیه دهم			
0/6633			0/8277			0/7917			R^2 موزون
0/6163			0/8036			0/7627			R^2 تعدیل شده
8/9974(0/0000)			18/2741(0/0000)			15/0442(0/0000)			آماره F سطح معنی
22/1654(0/0046)			39/9869(0/0000)			44/2173(0/0000)			آزمون هاسمن
2/0812			1/9255			2/0383			D-W

همانطور که در جدول ملاحظه می شود، ضریب و مقدار معناداری آماره t محاسبه شده در فرضیه دهم برای متغیر کالای در جریان ساخت \times عدم اطمینان در بازار کار مدیریت به ترتیب $1/2091$ و $0/2271$ می باشد که بیانگر این است که عدم اطمینان در بازار کار مدیریت رابطه ترکیب کار در جریان با خالص اعتبار تجاری را تضعیف نمی کند. بنابراین فرضیه دهم با سطح اطمینان 95% تایید نمی شود. ضریب و مقدار معناداری آماره t محاسبه شده در فرضیه یازدهم

برای متغیر کالای در جریان ساخت عدم اطمینان در بازار کار مدیریت به ترتیب ۲/۶۶۷۸ و ۰/۰۰۷۸ می باشد که بیانگر این است که عدم اطمینان در بازار کار مدیریت رابطه ترکیب کار در جریان با اعتبار تجاری اعطایی را تضعیف می کند. بنابراین فرضیه یازدهم با سطح اطمینان ۹۵٪ تایید می شود. ضریب و مقدار معناداری آماره t محاسبه شده در فرضیه دوازدهم برای متغیر کالای در جریان ساخت عدم اطمینان در بازار کار مدیریت به ترتیب ۱/۴۷۱۴ و ۰/۱۴۱۷ می باشد که بیانگر این است که عدم اطمینان در بازار کار مدیریت رابطه ترکیب کار در جریان با اعتبار تجاری دریافتی را تضعیف نمی کند. بنابراین فرضیه دوازدهم با سطح اطمینان ۹۵٪ تایید نمی شود.

جدول ۸): نتایج بررسی ضرایب جزئی مدل ۱۳ الی ۱۵

فرضیه پانزدهم			فرضیه چهاردهم			فرضیه سیزدهم			تغیرها
سطح معناداری	T آماره	ضرایب	سطح معناداری	T آماره	ضرایب	سطح معناداری	T آماره	ضرایب	
0/4563	-0/7454	-0/1460	0/0049	-2/8260	-0/7851	0/0600	-1/8841	-0/6205	ضریب ثابت
0/7436	0/3272	0/0085	0/4168	-0/8125	-0/0249	0/2911	-1/0564	-0/0403	کالای ساخته شده
0/5334	0/6231	0/0535	0/4013	0/8399	0/0884	0/8745	0/1580	0/0205	عدم اطمینان در بازار
0/0456	2/0034	0/6215	0/0006	3/4599	1/2940	0/1752	1/3570	0/6276	انحراف معیار عدم
0/0850	-1/7250	-1/2906	0/0001	-3/9930	-3/6166	0/0406	-2/0520	-2/3002	کالای ساخته
0/0000	-5/6721	-0/1010	0/0776	1/7677	0/0379	0/0000	5/1719	0/1377	وام بانکی
0/7695	-0/2931	-0/0027	0/5533	0/5931	0/0062	0/5108	0/6578	0/0087	ریسک
0/0014	-3/2098	-0/1083	0/9432	0/0712	0/0028	0/0320	2/1490	0/1063	سودآوری
0/2689	1/1065	0/0077	0/0030	2/9831	0/0294	0/0664	1/8391	0/0215	اندازه شرکت
0/0002	3/7220	0/1145	0/0000	7/9057	0/2986	0/0002	3/7088	0/1727	نقدینگی
فرضیه پانزدهم			فرضیه چهاردهم			فرضیه سیزدهم			
0/6586			0/8314			0/7896			وزون R^2
0/6104			0/8076			0/7599			تبدیل شده R^2
9/0089(0/0000)			18/0581(0/0000)			14/5960(0/0000)			آماره F سطح معنی
23/0689(0/0060)			20/8092(0/0135)			28/4067(0/0000)			آزمون هاسمن
2/1008			1/9494			2/0352			D-W

همانطور که در جدول فوق ملاحظه می شود، ضریب و مقدار معناداری آماره t محاسبه شده برای متغیر کالای ساخته شده عدم اطمینان در بازار محصول به ترتیب -۲/۰۵۲۰ و ۰/۰۴۰۶ می باشد که بیانگر این است که عدم اطمینان در بازار محصول رابطه ترکیب کالای ساخته شده با خالص اعتبار تجاری را تضعیف می کند. بنابراین فرضیه سیزدهم با سطح اطمینان ۹۵٪ تایید می شود. ضریب و مقدار معناداری آماره t محاسبه شده برای متغیر کالای ساخته شده عدم اطمینان در بازار محصول به ترتیب -۳/۹۹۳۰ و ۰/۰۰۰۱ می باشد که بیانگر این است که عدم اطمینان در بازار محصول رابطه ترکیب کالای ساخته شده با اعتبار تجاری اعطایی را تضعیف می کند. بنابراین فرضیه چهاردهم با سطح اطمینان

۹۵٪ تایید می شود. ضریب و مقدار معناداری آماره t محاسبه شده برای متغیر کالای ساخته شده \times عدم اطمینان در بازار محصول به ترتیب ۰/۰۸۵۰ و ۰/۷۲۵۰ می باشد که بیانگر این است که عدم اطمینان در بازار محصول رابطه ترکیب کالای ساخته شده با اعتبار تجاری دریافتی را تضعیف نمی کند. بنابراین فرضیه پانزدهم با سطح اطمینان ۹۵٪ تایید نمی شود.

جدول ۹: نتایج بردسی ضرایب جزئی مدل ۱۶ الی ۱۸

فرضیه هجدهم			فرضیه هفدهم			فرضیه شانزدهم			متغیرها
سطح معناداری	T آماره	ضرایب	سطح معناداری	T آماره	ضرایب	سطح معناداری	T آماره	ضرایب	
0/4710	-0/7212	-0/1397	0/0025	-3/0306	-0/8188	0/0374	-2/0856	-0/6696	ضریب ثابت
0/5498	-0/5983	-0/0145	0/0064	-2/7351	-0/0784	0/0480	-1/9813	-0/0702	کالای ساخته شده
0/3469	0/9413	0/0076	0/2705	1/1029	0/0101	0/8961	0/1305	0/0015	عدم اطمینان در بازار
0/9604	-0/0497	-0/0013	0/5377	-0/6165	-0/0184	0/7011	-0/3840	-0/0142	کالای ساخته
0/0000	-5/7674	-0/1024	0/0650	1/8482	0/0399	0/0000	5/3169	0/1414	وام بانکی
0/6702	-0/426	-0/0038	0/7569	0/3096	0/0032	0/5903	0/5387	0/0070	رسیک
0/0013	-3/2346	-0/1079	0/9485	0/0645	0/0025	0/0314	2/1566	0/1059	سودآوری
0/2420	1/1712	0/0080	0/0010	3/3160	0/0317	0/0379	2/0805	0/0236	اندازه شرکت
0/0002	3/7772	0/1156	0/0000	7/8176	0/2959	0/0002	3/6878	0/1708	نقدينگی
فرضیه هجدهم			فرضیه هفدهم			فرضیه شانزدهم			
6574/0			0/8274			0/7882			موزون R^2
0/6096			0/8033			0/7587			تعدیل شده R^2
9/0546(0/0000)			19/4260(0/0000)			15/2407(0/0000)			آماره F سطح معنی
22/2966(0/0044)			29/5303(0/0003)			35/7796(0/0000)			آزمون هاسمن
2/0944			1/9395			2/0311			D-W

همانطور که در جدول (۴-۷) ملاحظه می شود، ضریب و مقدار معناداری آماره t محاسبه شده برای متغیر کالای ساخته شده \times عدم اطمینان در بازار کار مدیریت به ترتیب ۰/۳۸۴۰ و ۰/۷۰۱۱ می باشد که بیانگر این است که عدم اطمینان در بازار کار مدیریت رابطه ترکیب کالای ساخته شده با خالص اعتبار تجاری را تضعیف نمی کند. بنابراین فرضیه شانزدهم با سطح اطمینان ۹۵٪ تایید نمی شود. ضریب و مقدار معناداری آماره t محاسبه شده برای متغیر کالای ساخته شده \times عدم اطمینان در بازار کار مدیریت به ترتیب ۰/۶۱۶۵ و ۰/۵۳۷۷ می باشد که بیانگر این است که عدم اطمینان در بازار کار مدیریت رابطه ترکیب کالای ساخته شده با اعتبار تجاری اعطایی را تضعیف نمی کند. بنابراین فرضیه هفدهم با سطح اطمینان ۹۵٪ تایید نمی شود. ضریب و مقدار معناداری آماره t محاسبه شده برای متغیر کالای ساخته شده \times عدم اطمینان در بازار کار مدیریت به ترتیب ۰/۰۴۹۷ و ۰/۹۶۰۴ می باشد که بیانگر این است که عدم اطمینان در بازار کار مدیریت رابطه ترکیب کالای ساخته شده با اعتبار تجاری دریافتی را تضعیف نمی کند. بنابراین فرضیه هجدهم با سطح اطمینان ۹۵٪ تایید نمی شود.

۵. نتایج و پیشنهادات

نتایج کلی فرضیه اول نشان دهنده این است که عدم اطمینان در بازار محصول باعث تضعیف رابطه ترکیب موجودی مواد با خالص اعتبار تجاری و اعتبار تجاری اعطایی می شود ولی اعتبار تجاری دریافتی را تحت تاثیر قرار نمی دهد.

نتایج کلی فرضیه دوم نشان دهنده این است عدم اطمینان در بازار کار مدیریت باعث تضعیف رابطه ترکیب موجودی مواد با اعتبار تجاری اعطایی می شود ولی خالص اعتبار تجاری و اعتبار تجاری دریافتی را تحت تاثیر قرار نمی دهد.

نتایج کلی فرضیه سوم نشان دهنده این است که عدم اطمینان در بازار محصول باعث تضعیف رابطه ترکیب کار در جریان با خالص اعتبار تجاری و اعتبار تجاری اعطایی و اعتبار تجاری دریافتی نمی شود.

نتایج کلی فرضیه چهارم نشان دهنده این است که عدم اطمینان در بازار کار مدیریت باعث تضعیف رابطه ترکیب کار در جریان با اعتبار تجاری اعطایی می شود ولی خالص اعتبار تجاری و اعتبار تجاری دریافتی را تحت تاثیر قرار نمی دهد.

نتایج کلی فرضیه پنجم نشان دهنده این است که عدم اطمینان در بازار محصول باعث تضعیف رابطه کالای ساخته شده با خالص اعتبار تجاری و اعتبار تجاری اعطایی می شود ولی اعتبار تجاری دریافتی را تحت تاثیر قرار نمی دهد.

نتایج کلی فرضیه ششم نشان دهنده این است که عدم اطمینان در بازار کار مدیریت باعث تضعیف رابطه ترکیب کالای ساخته شده با خالص اعتبار تجاری و اعتبار تجاری اعطایی و اعتبار تجاری دریافتی نمی شود.

با توجه به اینکه سیستم اطلاعاتی باز است یعنی هم از محیط تاثیر می پذیرد و هم بر محیط تاثیر می گذارد عدم اطمینان محیطی نقش اساسی در ترکیب موجودی شرکت ها دارد، به مدیران پیشنهاد می شود برای اینکه اثر این نوسانات را خنثی نمایند به موضوع عدم اطمینان محیطی توجه بیشتری داشته باشند و با توجه به اثر مثبت عدم اطمینان بر موجودی ها و از آنجایی که موجودی کالا از مهم ترین عوامل موثر در تعیین ارزش شرکت ها و تصمیم گیری سرمایه گذاران می باشد، به سرمایه گذاران توصیه می شود به اهمیت مدیریت موجودی کالا در شرکت ها توجه بیشتری داشته باشند. امروزه اهمیت روز افزون اعتبار تجاری شرکت ها به عنوان یکی از شاخص های ارزیابی عملکرد اهمیت روز افزونی دارد به مدیران پیشنهاد می شود که به دنبال راه کارهایی باشند که این اعتبار افزایش پیدا کند.

با توجه به اینکه اطلاعات مربوط به پایان سال مالی شرکت ها می باشد برای اعتبار تجاری و موجودی مواد و کالا مانده آخر سال مدنظر قرار می گیرد که امکان دارد اعتبار تجاری گرفته شده و طی سال تسويه شده باشد ولی ما اعتبار تجاری تسويه نشده را که در صورتهای مالی پایان سال نمایان است را در نظر گرفته ایم.

۶. منابع و مأخذ

۱- ابراهیم پور ازبری، مصطفی؛ اکبری، محسن و رفیعی رشت آبادی، فاطمه. (۱۳۹۶). تأثیر عدم اطمینان محیطی، انعطاف پذیری تولید و کارایی عیلماتی بر عملکرد شرکت: نقش تعديل گری ظرفیت جذب عملیاتی. *فصلنامه علمی پژوهشی مطالعات مدیریت صنعتی*. ۴۹(۱۶)، ۶۶-۳۷.

۲- اعتمادی، دکتر حسین؛ سپاسی دکتر سحر و خلیفه، رسول. (۱۳۹۷). تأثیر تغییرات حسابداری بهای تمام شده بر عملکرد مالی شرکت های تولیدی از طریق متغیر سیستم قیمت گذاری با ملاحظه اثر تعديلی عدم اطمینان محیطی در ک شده. *دانش حسابداری کرمان*. ۲۹(۹)، ۶۷-۶۱.

- ۳- پوربقال، قاطمه. (۱۳۹۳). بررسی رابطه انتقال دانش و عدم اطمینان محیطی با انعطاف پذیری زنجیره تأمین و عملکرد مالی در شرکت های تولیدی استان خوزستان. پایان نامه‌وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - دانشگاه شهید چمران اهواز - دانشکده اقتصاد و علوم اجتماعی. استاد راهنما : علی مهرابی ادريس محمودی فرج الله رحیمی
- ۴- حسنی توابع، عبداله؛ کاظمی، مصطفی مهاری، یعقوب. (۱۳۹۲)."تأثیر عدم اطمینان محیطی بر نوآوری سازمانی: تبیین نقش ساختار سازمانی به عنوان متغیر مداخله گر"، پژوهش‌های مدیریت منابع انسانی. دوره ۳، شماره ۴، صص ۶۷-۹۱.
- ۵- دفت، ریچاردال، توری سازمان و طراحی ساختار، ترجمه علی پارساییان و سید محمد اعرابی. دفتر پژوهش‌های فرهنگی ۱۳۸۰.
- ۶- دیانتی دیلمی؛ زهراء، علم بیگی، امیر و خطیبی، حسن. (۱۳۹۵)."بررسی تأثیر عدم اطمینان محیطی بر اثر بخشی ابزارهای حسابداری مدیریت" فصلنامه علمی پژوهش دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت. سال ۵، شماره ۱۷. صص ۸۷-۹۸.
- ۷- رایتز، استی芬 پی."مدیریت رفخار سازمانی". ترجمه سید مهدی الوانی و حسن دانایی فرد. جلد سوم چاپ دوم. ۱۳۷۹.
- ۸- رضوانی، حمیدرضا؛ سهام خدم، مازیار. (۱۳۹۱)."تناظر استراتژی کسب و کار با عدم اطمینان محیطی (مورد مطالعه: شرکت‌های پگاه فارس و شامشام)" فصلنامه علمی پژوهشی کاوشن‌های مدیریت بازارگانی، سال چهارم، شماره ۷، صص ۸۸-۱۰۴.
- ۹- طالب نیا، قدرت‌اله؛ مهدی، مریم. (۱۳۹۴). اثر اعتبار تجاری و عمق مالی بر میزان نگهداشت وجه نقد بیان کردند که هدف از این پژوهش بررسی اثر اعتبار تجاری و عمق مالی بر میزان نگهداشت وجه نقد. دوره ۴، شماره ۱۳، صفحه ۴۱-۵۴.
- ۱۰- میرمحمدی، اعظم؛ خسرو فغانی ماکرانی، ۱۳۹۴، بررسی رابطه بین گردش موجودی کالا و سودآوری در شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران، اولین کنفرانس بین المللی اقتصاد کابردی و تجارت، تهران، شرکت دانش محور ارتابخه.
- ۱۱- موسی، بزرگ اصل. (۱۳۹۶). راهنمای بکارگیری استاندارد حسابداری شماره ۸: حسابداری موجودی مواد و کالا. انتشارات سازمان حسابرسی، مدیریت تدوین استانداردها**

References

- 12-Affes, H., Ayadi, F. (2014). Contextual factors impact on the use of new management accounting practices: An empirical analysis in the Tunisian context. *Journal of Research in International Business and Management*, 4, 45-55.
- 13-Banker, R., Byzalov, D. & Plehn-Dujowich, J. (2014). Demand uncertainty and cost behavior. *The Accounting Review*, 89 (3), 839-865.
- 14-Bonsall, S., Holzman, E. R. & Miller, B. P. (2016). Managerial Ability and Credit Risk Assessment. *Management Science*, 63(5), 1271-1656.
- 15-Choi, Jong-Hong, Kim Jeong-Bon and Jay Junghun Lee(2011), "Value Relevance of Discretionary Accruals in the Asian Financial Crisis of 1997-1998", *Journal of Account, Public Policy*, No. 30, pp. 166-187.
- and Performance. Coping Capacity, Environmental Uncertainty 16-Chung, Shao-His(2011) , Environmental *Journal*, 30(4), 798-807. Cademy of Management
- 17-Daft. Organization theory and design. Translated by A. Parsaeian. Cultural Research Bureau, Tehran, Fifth Edition, 2004.
- 18-Dianati Deilami, Z. ,Alam Beigi, A., Khatibi, H.(2016). Investigation of the Influence of Environmental Uncertainty on the Effectiveness of Management Accounting Practices. *Journal Management System*, .5(17).87-98.
- 19-Dolores López,M., Claver, E. Molina, J.(2011). Environmental Perception, Management, and Competitive Opportunity in Spanish Hotels published online:** <https://doi.org/10.1177/1938965511420694>
- 20-Duncan, R. (1972). Characteristics of organizational environments and perceived environmental uncertainty. *Administrative Science Quarterly*, 17, 313-327.
- 21-Ebrahimpour Azbari, M; Akbari, M; Rafiei Rashtababdi, F.(2018). The Impact of Environmental Uncertainty, **Manufacturing Flexibility and Operational Efficiency on Firm Performance: The Moderating role of the Operational Absorptive Capacity**.*Industrial Management Studies*.16(49), 37-66.
- 22-Etemadi, H. ;Sepasi, S. ; Khalifeh, R.(2018). Influence of Cost Accounting Changes on Financial Performance of Manufacturing Firms through the Variable of Pricing System by Considering Moderator Effect of Perceived Environmental Uncertainty.*Journal of Accounting Knowledge*.9(2).67-110.

- 23-Fry L.W., Slocum L.W.; (1984). "Technology, structure, and workgroup effectiveness: A test of a contingency model"; *Academy of Management J.*, Vol. 27, No. 2, pp. 221-46.
- 24-Ghosh, D. Olson I. (2008). *Environmental Uncertainty and Managers Use of Discretionary Accruals. Journal of Accounting, Organizations and Society*. 134. 188-205..
- 25-Habib, A., Hossain, M., & Jiang, H. (2011). Environmental Uncertainty and the Market Pricing of Earnings Smoothness. *Advances in Accounting, Incorporating Advances in International Accounting*. 115. 10.
- 26-Hassani Tavabe ,A., Kazemi, M., Maharati., Y.(2014). The impact of Environmental Uncertainty on Innovation: Mediating role of Organizational Structure. *Organizational Resources Management Researchhs*.3(4).68-93
- 27-John A. Parnell, Donald L. Lester, Zhang Long, Mehmet Ali Köseoglu, (2012) "How environmental uncertainty affects the link between business strategy and performance in SMEs: Evidence from China, Turkey, and the USA", *Management Decision*, Vol. 50 Issue: 4, pp.546-568,
- 28-Kortmann, S., Gelhard, C., Zimmermann, C., & Piller, F. T. (2014). Linking strategic flexibility and operational efficiency: The mediating role of ambidextrous operational capabilities.*Journal of Operations Management*, 32(7), 475-490
- 29-Lopez-Gamero, Maria D. , Jose F. Molina and EnriqueClaver-Cortes,(2011), "Environmental Unertainty and Environmental Management Perception: A Multiple Case Study", *Journal of Business Research*, No. 64, pp. 427-435.
- 30-Miller, k.(1993). Industry and Country Effects on Managers' Perceptions of Environmental Uncertainties. *Journal of International Business Studies*. 12(4), 693-714**
- 31-Patel, P. C., Terjesen, S., & Li, D. (2012). *Enhancing effects of manufacturing flexibility through operational absorptive capacity and operational ambidexterity*. *Journal of Operations Management*, 30(3), 201-220.
- 32-Robbins A.; Organization Theory; Translated by Alavani M. and Danayifard H., Saffar Publishing, Tehran, 1999.
- 33-Rezvani, H., Saham-khadam, M.(2012). Business strategy correspondence with Environmental Uncertainty.*Journal management system*.4(7).88-104
- 34-Srivastava, M & Moser, R & Hartmann, E, (2018). "The networking behavior of Indian executives under environmental uncertainty abroad: An exploratory analysis," *Journal of Business Research, Elsevier*, vol. 82(C), pages 230-245.
- 35-Talebnia, G., Mahdavi M. (2014). The effect of trade credit and financial depth on cash holdings.*Journal Management system*.4(13).41-54.

The effect of environmental uncertainty on the relationship between the inventory of materials and goods and the policies of commercial credit in companies

Farzin Rezaei¹

Somayeh GHamari²

Sanaz KHoyini³

Date of Receipt: 2019/06/28 Date of Issue: 2019/07/22

Abstract

Companies are always affected by uncertainties from their environment. This uncertainty also affects operational activities and reporting. The purpose of this study was to investigate the effect of environmental uncertainty on the relationship between the inventory of materials and goods and the policies of commercial credit in companies admitted to the Tehran Stock Exchange.

This study is objective and from the methodological point of view is descriptive _correlational research. For this purpose, the required data from 80 companies listed on the Tehran Stock Exchange during the period of 2017_2008 were collected. The statistical method used to test the hypotheses using panel data is generalized least squares regression.Uncertainty in the product market and management work make attenuation The relationship between the inventory of materials and goods and the concessional commercial credit.

Considering that the information system is open, effects on the environmentand and it also affects the environment. Environmental uncertainty has a key role in the composition of corporate inventories.

Keyword

Environmental uncertainty, Combine inventory of materials and goods, Commercial credit policy.

1. Associate Professor of Accounting, University of Qazvin, Iran. Corresponding Author, (Email:Farzin.rezaei@qiau.ac.ir)

2. M.A in Accounting, Faculty of Accounting and Management, Qazvin Islamic Azad University. (Somayeh.ghamari20@gmail.com)

3. M.A in Accounting, Faculty of Accounting and Management, Qazvin Islamic Azad University